

Veress Sándor László
festőművész

„Szobák és aluljárók”
című kiállítása

2009. március 12. – 2009. április 2.

Megnyitja:
Feledy Balázs művészeti író
2009. március 12-én, 18 órakor

Körmendi Galéria
1055 Budapest, Falk Miksa utca 7.

Veress Sándor László

A borítón: Párizsi tűzfal Bartók plakáttal, 2006
olaj, vászon, 85 x 105 cm, j. b. l.: Veress S. L. 06

Budapesti Amundsen, 1998, olaj, vászon, 100 x 90 cmj. l.: Veress S. L. 98

A 3. oldalon: Két férfi vörös szobában (1956-os emlék), 2008, olaj, vászon, 85 x 135 cm, b. f.: Veress S. L. 08

Veress Sándor László

A hosszú-hosszú évtizedek óta ki nem hunyó, napjainkban ismételtelen felerősödő, mind intenzívebbé váló expresszív festői kifejezés áramlata hívévé szegődött alkotó, Veress Sándor László festőművész képei kapcsán nem kerülhetők meg e művészeti irányzat egyik legjelentősebb teoretikusa, Kállai Ernő gondolatai. És ha e piktúra Kállai-féle interpretációjára utalunk, akkor egy Max Beckmann elemzést kell fellapoznunk... Jóllehet nyolcvanöt éve, 1924-ben vetette papírra jeles művészetkritikusunk, akár Veress mai műveiről is lejegyezhetné volna, hogy „...képei ellenállhatatlanul szuggerálják a mesét. Mégsem lehet fölöttük az irodalmiság jelzőjével napirendre térni. Zsánerszerűségükkel, az ábrázoló vonatkozások különféleségét és bennük a valóságra összpontosuló tudat sokféle kanyarodó tartalmát a központi értelmezés lélektani és stílári egysége oly erővel hatja át, hogy a képek tárgyi megoszlása a képszerkezet szükséges kifejléseként hat. Ez a képszerkezet sajátos egyensúlya az egyensúlyukban meggingott részek összegének. Labilitása annál szembetűnőbb, mert a képtényezők szerepét az ábrázolás legpedánsabb realizmusával lerögzített tárgyak és emberi alakok viselik, amelyek gravitációellenes helyzete és perspektívátlan jelensége egyébként természetes ábrázatok következtében válik annyira érezhetővé. Mintha az össze-vissza ingatott alakok és tárgyak egyensúlyba jutatott konstellációja nem is egy kompozíciós gondolat előrevetett rendjén alakult volna ki, hanem, úgyszólván véletlenül, a széthúzó és felforgató erők egymást kölcsönösen polarizáló ellentéteiből.

Veress Sándor László képei hol rejtett, hol nyílt utalásokkal kapcsolódnak a 20. század és a régebbi korok festészetének egy-egy mesteréhez – Manet, Chagall, Brouwer-képtémák, kompozíciók, gondolat-tartamok jelölhetőek meg tám-, vagy kiindulópontokként –, de talán ennél is fontosabb, lényegi jellemzője e piktúrának a sodró expresszív hevület, a túlfűtöttségekkel viaskodó, izgatottságokban vibráló kifejezés. A visszafogott színvilágú, a pasztell árnyalatokból építkező kompozíciók formarendje is feszültségekkel áthatott erővel sugározza a kifejezés mély átéltségét, már-már indulatoságát, ám robbanó színekkel súlypontozott vásznak már visszahőköltek, vagy elementáris erővel ragadják magukkal a képszemlélt. Mert a színharmóniákat és a szín-ellenpontrendszereket is az

ábrázolás nyugtalanságokba, hajszoaltságokba, izgatottságokba gubancoló jellege, atmoszférája vezérli. Veress Sándor László köznapis különösségekbe nem emelkedő jeleneteket fest: úgynevezett közéleti emberscsoportokat, cirkuszi pillanatképeket, salakmotoros nagymenőket. A képfelületek a durván felhordott festék-rétegek egymásra rakódásából épülnek töredezettséggé, karcosokká, s a kráteressé szilárdult foltok közé kollázsselemek illeszkednek: fotók, újságkivágások, gyufáskatulyák, sőt szerves képalkotó elemek szintetizálódhatnak egy megviselt seprű is. Ezek a járulékos képelemek is a mozgalmas, változatos, nyughatatlan, vizuális meglepetésekben dúskáló képközeget megteremtésének eszközei, de csak

segédeszközök. A kollázs-technika, az idegen elemek beépítése, a kolorisztikus egység és ellenpont mind-mind külsődleges, alárendelt képalkotó tényező: a Veress Sándor László-kép lényege a köznapiságban, a kisszerűségben varázslattá avatott szürke történésfolyam megállítása, a már-már érdektelenségbe fulladó valóság jelenése nyersességekből érlelt költészetté, vízióvá emelése. A fenyegetettségek, a szorongások, a hajszoaltságok, a zavarodottságok festői koncentrációja felzaklató és megrögződő, s az ikonográfiai hagyományokba ágyazódó vagy azt megteremteni vágyó képjelenet kibomlik, a történet tovább görgethető. E világokban látszólag nincsenek nagy tétek, sorsfordító események – e világokban a létezés maga a nagy tét, a sorsfordító konfliktus.

Wehner Tibor
művészettörténész

Maskarák, 2008, olaj, parafa, 57 x 88 cm, j. f.: Veress S. L. 08

Aluljáróban, 2008, olaj, parafa, 57 x 88 cm, j. l.: Veress S. L. 08

A motoros és a verekedők, 2008, olaj, vászon, 90 x 115 cm, j. f.: Veress S. L. 08

Örömteli boldog játék, 2007, olaj, vászon, 110 x 120 cm, j. l.: Veress S. L. 08

VERESS Sándor László festőművész
(Heves, 1934. július 12.)

1956–62: Magyar Képzőművészeti Főiskola, mesterei: Kmetty János, Domanovszky Endre.
1969–97 között a Magyar Képzőművészeti Főiskolán tanított alakrajzot és festészetet. Főként figurális kompozíciókat alkot. Néhány munkáján XVII. századi holland mesterek – elsősorban Adriaen Brouwer – kompozícióit gondolja tovább. Néha valós tárgyakat is rögzít a képfelületen. Festészetének fő sajátosságai az erőteljes színvilág és az expresszivitás. Szívesen fest olyan témájú kompozíciókat, amelyeken megragadhatja a mozgás dinamizmusát. Ilyen témájú képein is mesterien állítja a színeket a jelenet szolgálatába. Tagja a Magyar Szépművészeti Társaságnak.

Díjai

1964–67 Derkovits-ösztöndíj
1966 Fialat Képzőművészek Stúdiója kiállításának első díja
1968 Stúdió-díj
1982 Ezüstgerely pályázat fődíja
1984 IV. Képzőművészeti Triennálé díja, Szolnok
1986 Szegedi Nyári Tárlat fődíja
1996 Szegedi Táblaképfestészeti Biennálé fődíja
1996 Hommage à Millecentenárium, az V. kerületi önkormányzat díja, Kempinski Galéria; 1999 IX. Képzőművészeti Triennálé Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzatának díja 2004 Munkácsy Mihály-díj.

Egyéni kiállítások

1976 Mücsarnok, Budapest (kat.)
1988 Művelődési Ház, Heves
1991 Barcsay Terem, Budapest
1998 MOL Galéria, Szolnok
1999 Vigadó Galéria, Budapest (kat.)
2008 Csepel Galéria, Budapest
2009 Körmen di Galéria, Budapest (kat.)

Válogatott csoportos kiállítások

1966 Fialat Művészek Stúdiója VI. Kiállítása, Ernst Múzeum, Budapest
1968 Fialat Művészek Biennáléja, Párizs
1989 Magyar művészek kiállítása, Brüsszel
1986–96 Szegedi Táblaképfestészeti Biennálék
1995 Viski Balás László és tanítványai, Budapest Galéria, Budapest
1996 Hommage à Millecentenárium, Kempinski Galéria

Művek közgyűjteményekben

Damjanich János Múzeum, Szolnok
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest
Rippl-Rónai József Múzeum, Kaposvár
Savaria Múzeum, Szombathely.

Irodalom

Viski Balás László és tanítványai (kat., Budapest Galéria, Budapest, 1995)
Szuromi Pál: Tisza-parti kaleidoszkóp.
A VII. Szegedi Táblaképfestészeti Biennálé. Művészet 1998. X., 22.
Fekete J.: Festőművészek külön utakon, Magyar Nemzet, 2000. január 14.
Veress Sándor László. (Kat., Budapest 2005)

Dinnyepiac, 1989, olaj, vászon, 180 x 100 cm, j. l.: Veress 89